

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПАРЛАМЕНТІ СЕНАТЫНЫҢ ОТЫРЫСЫ

2020 жылғы 23 қаңтар

Отырысты Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының Төрағасы Д.Н. НАЗАРБАЕВА жүргізді.

ТӨРАҒА. Қайырлы күн, құрметті сенаторлар, шақырылған лауазым иелері! Сенаттың кезекті отырысын бастайық. Депутаттардың тіркеуден өтулерін сұраймын. Тіркеу режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 46 депутат. Қажетті кворум бар. Сенаттың отырысын ашық деп жариялаймын.

Бүгін 2020 жылғы Сенаттың алғашқы жалпы отырысын бастаймыз. Жыл басында депутаттар өңірлерде сапарда болып, олардың жағдайын, заңдардың, мемлекеттік бағдарламалардың жүзеге асу деңгейін көріп, жергілікті өкілді органдардың жұмыстарымен танысты.

Еліміздің түкпір-түкпірінде қазақстандықтарды алаңдатып отырған жергілікті жерлердегі шешімі табылмаған мәселелерді көзбе-көз көріп, шешімін табуды қажет ететін мәселелерді тыңдап қайтты. Енді оларды шешу жолдарын қарастыру қажет. Бұл мәселелердің көпшілігі депутаттық сауалдар мен сұрақтарға негіз болады, парламенттік тыңдауларда, үкімет сағаттарында және түрлі кездесулерде көтеріліп, ұсынымдарға енгізіліп, комитеттердің жұмыс жоспарларында ескеріледі. Үкіметке депутаттық сауал ретінде жеткізіп қана қоймай, орындалуын қадағалау керек, бұл үшін депутатқа берілген мүмкіндіктерді толығымен пайдаланыңыздар. Бұл бірінші мәселе.

Екіншіден, осы жылы 80-ге жуық іс-шара өткізуді жоспарлап отырмыз. Алғашқы рет Сенатта өңірлердің күндерін өткіземіз, кесте бар, жоспар бекітілді. Мәслихаттар, аймақтармен өзара байланыс орнатуға бағытталған бұл шаралар жүйелі түрде өткізіліп тұратын болады.

Бұдан өзге «Қазақстандағы жеңіл өнеркәсіп жағдайы», «Агроөнеркәсіптік кешенді дамыту», «Қазақстанның транзиттік әлеуетін дамыту» тақырыптарында парламенттік тыңдаулар өткізуге дайындық жұмыстары басталды.

Құрметті депутаттар, қазіргі таңда Сенатта Сенаторлар кеңесі, Бюджет заңнамасын жетілдіру жөніндегі кеңес, Заң шығару процесін жетілдіру жөніндегі кеңес, Жергілікті өкілді органдармен (мәслихаттармен) өзара іс-қимыл жасау жөніндегі кеңестер бар. Жақында парламенттік тыңдауға дайындық аясында ауыл шаруашылығы саласының өкілдерімен бірқатар жұмыс кездесулерін өткіздім. Енді осы саланың проблемаларын кәсіби түрде кеңінен талқылау үшін Сенат жанынан Агроөнеркәсіп кешені жөніндегі кеңес құру жоспарда бар.

Сонымен қатар желтоқсан айында Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының жанынан алғашқы рет Жастар кеңесін құрдық. Ол консультативтік-кеңесші орган болып

табылады және жастар саясаты саласында заңнаманы жетілдіру бойынша ұсыныстарды қарайды.

Үшіншіден, жақында Үкімет заң жобалау жұмыстарының осы жылға арналған жоспарын бекітті. 2020 жылғы жоспар жобасына маңызды мәселелерді шешуге, Тұңғыш Президент – Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев пен Мемлекет басшысының тапсырмаларын орындауға бағытталған 17 заң жобасы енгізілген. Осыған байланысты комитеттер алдын ала заң жобасын әзірлеушілермен заңнамалық жұмыстарды үйлестірулері қажет. Біз осы заңнамалық қызметпен бірге халықты алаңдататын өзекті мәселелер бойынша Үкіметке нақты ұсыныстар беріп, тиісті заңдарға түзетулер енгізуіміз керек. Депутаттық сауалдардың толық жүзеге асырылуы да назарларыңызда болсын.

Төртіншіден, Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев өткен жылдың қыркүйек айында «Сындарлы қоғамдық диалог – Қазақстанның тұрақтылығы мен өркендеуінің негізі» атты Жолдауын іске асыруға арналған жалпыұлттық іс-шаралар жоспарын бекітті. Осыған орай Сенат заң қабылдауға қатысты мына негізгі мәселелерді жүзеге асыруы қажет, атап айтқанда:

1) құқық қорғау органдарының немесе арнаулы мемлекеттік органдар қызметкерлерінің арандатушылық әрекеттері үшін жауапкершілікті күшейту арқылы азаматтардың құқықтарын қорғаудың кепілдіктерін арттыру, сондай-ақ шынайы дәлелдердің жеткілікті жиынтығымен расталмаған мәліметтермен қылмыстық жауаптылыққа тартуға, тек куәлік ету негізінде жауапкершілікке тарту мен соттауға тыйым салу;

2) әкімшілік юстицияны енгізу, заңнамадағы барлық түсініксіз қарама-қайшылықтарды азаматтар мен бизнестің пайдасына түсіндіруді қамтамасыз ету, оларға мемлекеттік органдармен өзара қарым-қатынасқа тең жағдай жасау;

3) жергілікті маңызы бар әлеуметтік-экономикалық міндеттерді шешуде аудандық, қалалық және ауылдық деңгейдегі биліктің дербестігі мен жауапкершілігін кеңейту.

Біз өз тарапымыздан заң қабылдау қызметіне жауапкершілікпен қарап, дер кезінде орындауға міндеттіміз.

Құрметті депутаттар, отырысты жалғастырайық.

Күн тәртібінің жобасы сіздерде бар. Келісесіздер ме, басқа ұсыныстар жоқ па?

ОРНЫНАН. Келісеміз.

ТӨРАҒА. Олай болса, күн тәртібіне дауыс берейік. Дауыс беру режимі қосылсын. Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 45 депутат, «дауыс бермегендер» – 1, «жақтағандар» – 44, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Күн тәртібі бекітілді.

Құрметті әріптестер, күн тәртібіндегі бірінші мәселе Қазақстан Республикасы Парламенті Сенаты депутаттарының өңірлерге сапарларының қорытындысы туралы ақпарат.

Сөз Қазақстан Республикасы Парламенті Сенаты Төрағасының орынбасары Бектас Әбдіханұлы Бекназаровқа беріледі.

БЕКНАЗАРОВ Б.Ә. Қадірменді Төраға, құрметті депутаттар! Биылғы жылғы қаңтар айының 5-14 күндері аралығында Сенат депутаттары ел өңірлерінде болып, тұрғындарға өткен жылы Парламент қабылдаған заңдардың мән-жайын, олардың қолдану тәртібін түсіндіріп, азаматтардың хал-жағдайын көтеру мақсатында мемлекет тарапынан атқарылып жатқан шараларды кеңінен насихаттады.

По информации постоянных комитетов Палаты, в рамках выезда в регионы с участием депутатов Сената было проведено свыше 460 встреч, в том числе в самых отдаленных селах и аулах. Мероприятия прошли в деловом и конструктивном русле.

Все мероприятия были широко освещены в республиканских и региональных средствах массовой информации, в социальных сетях, а также на официальном интернет-ресурсе Сената.

На встречах с трудовыми коллективами организаций и учреждений, а также с населением сенаторы уделяли особое внимание разъяснению законов касательно социального блока.

В частности, большой интерес вызвали законы по вопросам социального обеспечения и обязательного медицинского страхования, такие, как: введение нового государственного пособия многодетным семьям, дифференцированного в зависимости от численности детей в семье; изменение действующей системы предоставления адресной социальной помощи и дополнение адресной социальной помощи гарантированным социальным пакетом для детей из малообеспеченных семей.

Немалый интерес в этих встречах вызвали законы о статусе педагога, по вопросам совершенствования уголовного, уголовно-процессуального законодательства и усиления защиты прав личности.

Ряд вопросов у представителей сферы бизнеса и предпринимателей вызвали нормы законов по вопросам бюджетного, налогового законодательства, процедур реабилитации и банкротства, по вопросам жилищно-коммунального хозяйства.

Уважаемая Дарига Нурсултановна! На встречах с населением сенаторы также уделяли особое внимание Вашим поручениям, данным на заседаниях Бюро и Сената в конце года. В частности:

о перспективах сельских населенных пунктов, не включенных в список опорных и спутниковых населенных пунктов (СНП);

о подготовке местных исполнительных органов к оказанию натуральной помощи – организации бесплатного питания, обеспечению одеждой, учебными принадлежностями детей из малообеспеченных семей;

доступность и качество оказываемых медицинских услуг на селе;

готовность органов местного самоуправления работать со своими самостоятельными бюджетами.

Во время встреч с избирателями и местными властями обсуждались также вопросы реализации специального проекта «Ауыл – ел бесігі», программ развития регионов.

Кроме того, депутаты обсудили со специалистами положения новых государственных программ развития образования и науки, здравоохранения на 2020 – 2025 годы.

В свою очередь, в ходе проведения встреч гражданами поднимался широкий спектр вопросов, были высказаны критические замечания о несовершенстве отдельных норм законодательства, в том числе по вопросам уплаты единого совокупного платежа, условий получения адресной социальной помощи, а также формирования бюджетов сельских населенных пунктов и определения опорных сельских населенных пунктов в рамках спецпроекта «Ауыл – ел бесігі».

Высказанные депутатам замечания и предложения я условно разделил на шесть блоков и хотел бы более подробно остановиться на них.

Первое. В соответствии с Законом «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам занятости населения» от 26 декабря 2018 года к «занятым лицам относятся физические лица, являющиеся учредителями хозяйственных товариществ и учредителями, акционерами акционерных обществ, а также членами производственных кооперативов».

Данная норма автоматически отнесла к занятым лицам сельских жителей, которые ранее в ходе приватизации сельхозорганизаций передали свои земельные доли в уставные капиталы вновь созданных товариществ с ограниченной ответственностью, акционерных обществ и производственных кооперативов в качестве вклада или взноса, что в соответствии с гражданским законодательством определило их как участников товариществ с ограниченной ответственностью или членов производственных кооперативов.

Следует отметить, что большинство таких участников в настоящее время не работают в хозяйствах, в составе которых они числятся участниками ввиду невостребованности непрофессиональной рабочей силы.

Таким образом, сложилась непонятная ситуация. То есть эти лица, с одной стороны, не могут являться плательщиками единого совокупного платежа ввиду того, что они отнесены к категории занятого населения, с другой стороны, товарищества с ограниченной ответственностью, участниками которых они являются, не будут осуществлять социальные отчисления на них ввиду того, что они не принимают трудового участия в деятельности товарищества.

Данное обстоятельство не гарантирует участия указанных лиц в системе социального страхования. Речь идет об их пенсионном обеспечении, социальном и медицинском страховании.

Второе. В некоторых регионах депутатам были высказаны упреки по слабой организации местными исполнительными органами работы по сбору документов для получения многодетными семьями адресной социальной помощи. Имеются вопросы у населения также и по содержанию самого закона, на которые мы должны обратить особое внимание.

Как отметили участники встреч в регионах, при уплате самозанятыми лицами единого совокупного платежа (1 МРП) им исчисляется совокупный доход в сумме, равной 25 МРП, или 66275 тенге.

По новым правилам назначать АСП будут тем, у кого доход на каждого члена семьи составляет ниже 70 процентов от прожиточного минимума, то есть 21818 тенге. Допустим, в семье из трех человек (мать и двое детей) при уплате ЕСП доход на каждого

члена семьи условно будет составлять 22092 тенге, что превышает прожиточный минимум на 274 тенге. В итоге семья не будет получать АСП. Поэтому высказывались предложения исключить эту сумму совокупного дохода при исчислении и назначении АСП.

Третье. В соответствии с Законом Республики Казахстан от 27 декабря 2019 года «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам совершенствования процедур реабилитации и банкротства, бюджетного, налогового законодательства и законодательства о железнодорожном транспорте» на период с 1 января 2020 года до 1 января 2023 года лица, применяющие специальные налоговые режимы и признаваемые субъектами микропредпринимательства или малого предпринимательства, в том числе плательщики единого земельного налога, уменьшают подлежащую уплате сумму на 100 процентов: корпоративного (индивидуального) подоходного налога, социального налога и единого земельного налога, то есть они освобождены на этот срок от уплаты налогов.

По мнению местных исполнительных органов, данное обстоятельство в существенной степени усложняет формирование четвертого уровня бюджета.

Четвертое. Разработанные Министерством национальной экономики критерии отнесения к опорным селам являются несовершенными, при определении опорных сел не учитывалась реальная ситуация на местах, то есть перспективные сельские населенные пункты, имеющие потенциал развития, не попали в список опорных сельских населенных пунктов ввиду их удаленности от районных центров.

Пятое. Было озвучено также множество других проблемных вопросов в различных сферах жизнедеятельности регионов, как:

разрешение земельных споров, вопросы несовершенства законодательной базы при изъятии неиспользуемых сельхозземель, передаче функции контроля и учета земельной инспекции местным акимам;

соблюдение трудового законодательства на предприятиях и обеспечение рабочими местами местного населения;

необходимость применения контрольно-кассовых машин субъектами малого бизнеса и крестьянскими хозяйствами, сбой в работе информационной системы «Қолдау» при подаче заявок на субсидии, проблемы получения инвестиционных субсидий, вопросы изменения ставок за недропользование, проблемы получения разрешения от Министерства сельского хозяйства на ввоз скота из-за рубежа, задолженности по выплатам субсидий;

налоговое и таможенное администрирование, работа пограничных постов, системы «Астана-1», интеграция информационных систем государственных органов, актуальность и точность сведений баз данных государственных органов;

содействие в снятии ограничений и выделении финансовых средств на реконструкцию и строительство комплекса очистных сооружений, охрана экологии и вырубка леса;

изменение статуса КСК, цен на ГСМ, внутреннего сбыта и экспорта отечественной продукции, возврат к дифференцированным тарифам на электрическую энергию и другие.

Шестое. На встречах с депутатами не раз высказывалась удовлетворенность усилением мер ответственности виновных по таким преступлениям, как изнасилование, насильственные действия сексуального характера в отношении малолетних детей, против собственности с проникновением в жилище, браконьерство и посягательство на жизнь государственных инспекторов по охране животного мира.

Особое удовлетворение высказано сельчанами о введении отдельного состава преступления по скотокрадству с одновременным усилением мер ответственности за это.

Вместе с тем население озабочено слабой работой правоохранителей по противодействию коррупции. Предприниматели ставят вопрос о коренном пересмотре тендерного законодательства, считая несовершенство закона благоприятным условием для власти имущих, злоупотребляющих служебным положением.

Высказывались также мнения о том, что виновные в коррупции должны понести за это реальные наказания, а не отделялись штрафами из ворованных же ими средств.

Лица пожилого возраста с нетерпением ожидают принятия Закона «О ветеранах». Поднимались вопросы о создании льгот и преимуществ так называемым «детям войны» (по примеру Беларуси и России).

Необходимо отметить, что педагогическое сообщество, в целом поддерживая принятие Закона «О статусе педагога» и новой Государственной программы развития образования и науки на 2020 – 2025 годы, высказало ряд вопросов. Например, согласно принятой программе в ТиПО внедряется новая система итогового оценивания по стандартам WorldSkills в виде демонстрационного экзамена. Вместе с тем нормативные правовые акты, регламентирующие сам экзамен, отсутствуют, и государственная программа не предусматривает их разработку.

Кроме того, программа предполагает оснащение сельских школ компьютерами и оргтехникой за счет средств Всемирного банка, однако не определено, кем осуществляется ее техническое сопровождение.

Мною отмечен далеко не полный перечень замечаний и предложений по принятым Парламентом законам. Эти и другие предложения по совершенствованию действующего законодательства, а также проблемные вопросы в их правоприменении взяты на контроль и будут учтены депутатами в дальнейшей законотворческой деятельности.

Благодарю за внимание.

ТӨРАҒА. Рақмет, Бектас Әбдіханұлы, сіздің ақпаратыңыз назарға алынды деп есептейміз, енді жұмысқа кірісеміз.

Құрметті депутаттар, күн тәртібіндегі келесі мәселе Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «2004 жылғы 22 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы «Байқоңыр» ғарыш айлағында «Бәйтерек» ғарыш зымыран кешенін құру туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде.

Баяндама жасау үшін сөз Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрі Асқар Қуанышұлы Жұмағалиевқа беріледі.

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті депутаттар! Бүгін сіздердің назарларыңызға «2004 жылғы 22 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясы Үкіметі арасындағы «Байқоңыр» ғарыш айлағында «Бәйтерек» ғарыш зымыраны кешенін құру туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы ұсынылады.

Құрметті депутаттар, заң жобасы «Бәйтерек» жобасын іске асырудың негізгі шарттарын өзектендіруді көздейді.

Алғашында жобаны ресейлік «Ангара» зымыранының негізінде іске асыру жоспарланған болатын. Бірақ «Ангара» зымыраны уақытында дайын болмағандықтан тараптар жобаны іске асырудың көптеген әртүрлі варианттарын қарастырып, талдау жасады. Мәселені қосымша пысықтаудың нәтижесінде тараптар жобаны «Союз-5» зымыранының негізінде іске асыруды шешті.

Жалпы алғанда, Ресей Федерациясы зымыранды жасау үшін жауап береді, ал біз жерүсті инфрақұрылымы үшін жауап береміз.

Осы жобада Ресей тарапы «Союз-5» зымыранын, техникалық және старттық кешендерінде бақылау-тексеру жабдықтарын құруды, сондай-ақ үдемелі блоктың техникалық кешенін, ғарыш аппаратын және ғарыштық бастиек бөлігін жаңғыртуды қамтамасыз етеді. Осы жұмыстар 916 миллион АҚШ долларына бағаланады.

Жаңғырту мақсатында 2018 жылы «Байқоңыр» айлағының 42, 43 және 45 алаңдарында орналасқан «Зенит-М» кешенінің 243 объектісі Қазақстан тарапына берілді.

Қазақстан тарапы «Зенит-М» кешенінің жерүсті инфрақұрылымы объектілерін қайта жаңарту мен жаңғыртуды жасайды. Старттық және техникалық кешендерді жаңғырту, жұмыс істеп тұрғандарын күрделі жөндеу және қайта жаңарту, сондай-ақ жерүсті ғарыш инфрақұрылымының жана объектілерін салу жұмыстары жүргізілетін болады. Осы жұмыстар 233 миллион АҚШ долларына бағаланады.

Жерүсті кешенін жаңғырту және құрылыс жұмыстары кезінде қазақстандық компанияларды барынша тарту жоспарланады. Ол қосымша жұмыс орындарын береді.

Ең бастысы, «Бәйтерек» ғарыш зымыран кешенін іске қосу «Байқоңыр» ғарыш айлағын белсенді ғарыш айлағы ретінде сақтауға мүмкіндік береді.

Заң жобасын қабылдау Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына қайшы келмейді, сондай-ақ Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы «Байқоңыр» кешені бойынша стратегиялық әріптестік пен екіжақты ынтымақтастықты одан әрі нығайтуға ықпал етеді.

Құрметті депутаттар, мен баяндамада айтқандай, бұл ғарыш саласын дамыту барысында өте маңызды жоба. Осыған байланысты сіздерден жан-жақты қолдауды сұраймын. Рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Асқар Қуанышұлына сұрақтарыңыз бар ма? Перепечина Ольга Валентиновна, пожалуйста.

ПЕРЕПЕЧИНА О.В. Спасибо, уважаемая Дарига Нурсултановна.

Уважаемый Аскар Куанышевич, согласно заключенному Соглашению между Правительством Республики Казахстан и Правительством Российской Федерации о создании на космодроме «Байконур» космического ракетного комплекса «Байтерек» от 22 декабря 2004 года казахстанская сторона предоставила бюджетный кредит на сумму 223 миллиона долларов США сроком на 19 лет и пятилетним льготным периодом по погашению основного долга, а также с четырехлетним льготным периодом по уплате вознаграждения по ставке 0,5 процента годовых.

Насколько мне известно, бюджетный кредит получен. Хотелось бы узнать, на что на сегодняшний день потрачены бюджетные деньги, что мы имеем от реализации данного проекта, какова эффективность бюджетного кредита, кто и как будет погашать этот бюджетный кредит? Спасибо.

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. Ольга Валентиновна, это достаточно серьезный вопрос. С 2005 по 2016 годы работы проводились. Да, на самом деле кредит выделялся, 12,5 миллиарда тенге были израсходованы на технико-экономическое обоснование, на документацию по проекту «Ангара». В то же время по причинам, которые не зависят от казахстанской стороны, работы по данному проекту были приостановлены. В результате технико-экономическая документация, на которую сегодня израсходованы средства, осталась у казахстанской стороны.

О чем мы договорились с российской стороной? Эта технико-экономическая документация оценивается в данную сумму, которую я ранее назвал, она войдет уставным капиталом в предприятие «Байтерек» и увеличит долю в данном предприятии с 50 процентов. Мы сейчас с российской стороной это анализируем. В ближайшее время, подписав соглашение, придем в Парламент с тем, чтобы показать, как эти суммы лягут непосредственно в капитализацию данной компании с казахстанской стороны. «Байтерек» будет заниматься в дальнейшем этим проектом.

На сегодня вот такой срез по данному вопросу. В ближайшее время, как только мы утвердим соглашение, придем с этим документом в Парламент.

Этот кредит будет конвертироваться в уставный капитал данной компании и увеличивать нашу долю.

ТӨРАҒА. Технико-экономическое обоснование все еще в рабочем состоянии?

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. В рабочем состоянии.

Единственное, хотелось бы сказать, Дарига Нурсултановна, чтобы было до конца понятно, что это технико-экономическое обоснование было разработано под ракету «Ангара», к которой сегодня Казахстан не будет иметь отношения. Соответственно, технико-экономическое обоснование в дальнейшем не понадобится как технико-экономический документ.

В то же время мы российской стороне сказали, что необходимо, исходя из этого, сегодня принимать решение. Принято решение, что эти средства через технико-экономическое обоснование войдут в уставный капитал и увеличат нашу долю в данном

предприятия с 50 до 90 процентов. Соответственно, мы практически становимся владельцами этого предприятия, которое в дальнейшем будет заниматься именно стартовой площадкой на территории комплекса «Байконур».

ТӨРАҒА. Значит, нужно будет новое техническое обоснование?

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. Да, касательно стартовой площадки «Зенит-М», которая передана на сегодняшний день в казахстанскую собственность.

ТӨРАҒА. Слово предоставляется Плотникову Сергею Викторовичу.

ПЛОТНИКОВ С.В. Спасибо, уважаемая Дарига Нурсултановна.

Уважаемые коллеги и приглашенные! На сегодняшний день комплекс «Байконур» имеет огромный потенциал для развития космической отрасли. Для Казахстана, поставившего перед собой стратегическую задачу войти в число наиболее технологически продвинутых и конкурентоспособных государств мира, совершенствование собственной космической отрасли является одной из приоритетных задач. Я полностью поддерживаю данный законопроект.

Однако у меня есть вопрос к Аскару Куанышевичу. Какая сумма необходима для финансирования модернизации всего комплекса? Есть ли у Вас, Аскар Куанышевич, уверенность в том, что эта сумма не вырастет, скажем, через один-два года, то есть при завершении данного проекта?

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. Уважаемый Сергей Викторович, на сегодняшний день сумма, которая была проанализирована и определена согласно технико-экономическому обоснованию, составляет 233 миллиона долларов.

Мы сейчас с российской стороной после технико-экономического обоснования согласно законодательству должны заниматься эскизным проектом, до конца года предполагаем завершить данный эскизный проект.

Конечно, по итогам сумма будет корректироваться. В то же время мы высказали такое мнение, даже требование к российской стороне, чтобы данная сумма не повышалась. Мы будем отрабатывать этот вопрос с российской стороной, чтобы максимально эти суммы были сохранены в объеме, который уже определен в технико-экономическом обосновании. Понятно, что эскизный проект несколько скорректирует эту сумму. Спасибо.

ТӨРАҒА. Сөз сенатор Жүсіп Нұртөре Байтілесұлына беріледі.

ЖҰСІП Н.Б. Құрметті Дарига Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер! Бүгінгі заң жобасының маңыздылығын ескере отырып мен оны қолдаймын және әріптестерімді де қолдауға шақырамын.

Құрметті Аскар Куанышұлы, «Байқоңыр» ғарыш айлағы өте маңызды, бірақ атмосфераның озон қабаты бұзылады, табиғатқа келетін залалдар бар, Қарағанды,

Қызылорда облыстарының территориясына ұшу аппараттарының қалдықтары көп түсіп жатқанын да білеміз. Зымырандар ұшқаннан кейін одан түсетін жанармайдың ауаны ластауы халықтың денсаулық жағдайына әсер етпей қоймайды. Соған байланысты «Бәйтерек» кешенінің экологиялық қауіпсіздік деңгейі қандай? Осы аталған аймақтағы халықтың денсаулығына кешенді түрде зерттеу жүргізілді ме, осыны білгім келеді. Рақмет.

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. Нұртөре Байтілесұлы, өте орынды сұрақ.

Өздеріңізге белгілі, қазіргі таңда «Протон» зымыранын гептилдің негізінде ұшырады. Біз қазір «Бәйтерек» кешенінде ресейлік әріптестермен жұмыс істеп жатырмыз, ол гептилдің орнына кислород-керосинді пайдаланады. Бұл экология жағынан әлдеқайда артық және бұл жаңа отын ешқандай экологиялық қатерді болдырмайды.

Сөз сенатор Мамытбеков Еділ Құламқадырұлына беріледі.

МАМЫТБЕКОВ Е.Қ. Рақмет, Дариға Нұрсұлтанқызы.

Құрметті әріптестер, құрметті Аскар Қуанышевич, у меня есть несколько вопросов.

В статье 3 протокола казахстанская сторона обеспечивает финансирование содержания и эксплуатации, реконструкции и модернизации ракетного комплекса «Зенит-М», включая стартовые и технические комплексы.

Есть ли у нас достаточное количество специалистов высшей квалификации для этой работы, где они у нас готовятся? Есть ли гарантия безопасного функционирования выводимых из аренды объектов?

Второй вопрос. Почти семь лет назад на «Байконуре» произошла авария с ракетой-носителем «Протон». Правительство тогда оценило ущерб в размере 13,6 миллиарда тенге. Однако нанесенный ущерб так и остался возмещенным в первом полугодии 2019 года.

Что было предпринято Правительством по итогам второго полугодия по данному вопросу? Какие-то суммы выплачены или нет?

Третий вопрос. Если Казахстан примет арендуемые Российской Федерацией космические объекты, то не лишимся ли мы 115 миллионов долларов ежегодной арендной платы за космодром «Байконур»? Проработан ли вопрос о предстоящих потерях бюджета?

Вопрос к Министерству экологии, геологии и природных ресурсов. По оценке экспертов, на «Байконуре» обнаружено порядка 70 процентов трансформации гептила, 50 из них оказались ранее неизвестными, из них были выделены наиболее опасные. Было установлено, что в местах падения основное загрязнение сосредоточено на глубине до двух метров.

В радиационной химии есть такой фактор: вы определяете радон, но продукты разложения радона в 500 раз опаснее, чем он сам. Такую аналогию можно провести и с гептилом. Какая работа проводится по нейтрализации последствий гептила?

Вопрос к Министерству юстиции. А может быть, Вы сами ответите. В статье 5 протокола определено с казахстанской стороны в качестве уполномоченного органа Министерство оборонной и аэрокосмической промышленности Республики Казахстан.

В настоящее время данного органа не существует. В этой связи будет ли легитимна ратификация протокола, не приведет ли это в будущем к противоречиям?

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. По последнему вопросу я хотел бы сказать, что Министерство цифрового развития, инноваций и аэрокосмической промышленности Республики Казахстан является правопреемником данного министерства, никаких проблем по юридической технике не существует, тем более в настоящее время мы с российской стороной прорабатываем предписание дополнительных документов, которые касаются конвертации уставного капитала.

Что касается подготовки специалистов. В ряде вузов на сегодняшний день подготовка специалистов осуществляется. Это Казахский национальный университет имени аль-Фараби, Евразийский национальный университет имени Гумилева. Там идет подготовка специалистов космической отрасли.

Я хотел бы сказать, что сегодня специализированная работа проводится, в том числе непосредственно на «Байконуре». Существует филиал Московского авиационного института, где обучаются 200 наших специалистов. Мы уверены, что эти специалисты займутся в том числе проектом «Байтерек», его развитием. Сегодня мы с данным вузом поддерживаем тесную связь, работаем с ними очень активно.

По третьему вопросу хотел бы уточнить.

МАМЫТБЕКОВ Е.Қ. По арендной плате за космодром «Байконур» сумма 115 миллионов долларов не уменьшится?

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. А в связи с чем она должна уменьшиться?

МАМЫТБЕКОВ Е.Қ. Если мы заберем часть арендуемой территории.

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. В настоящее время мы получили в собственность «Зенит-М», собираемся, исходя из соглашения, модернизировать.

Каких-либо вопросов по уменьшению и изменению арендной платы на сегодняшний день не имеется.

Что касается аварии, о которой Вы упомянули. Разрешите мне в письменном виде направить информацию о результатах данной работы в ближайшее время.

ТӨРАҒА. А по гептилу Вы ответили?

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. Касательно экологии ответит Министерство экологии, геологии и природных ресурсов.

ТӨРАҒА. Пожалуйста, по нейтрализации гептила.

ПІРІМҚҰЛОВ А.Ә. Құрметті Еділ Құламқадырұлы, в целях снижения нагрузки на экосистему регионов на сегодняшний день запланировано сокращение пусков ракет

«Протон», которые используют гептил, начиная с 2016 года. И к 2026 году будет полный запрет на запуск ракет «Протон», которые в виде топлива используют гептил.

Вместе с тем РГП «Ғарыш-Экология» разработана технология по детоксикации грунта, загрязненного гептилом. В частности, в загрязненный грунт вводится катализатор в несколько этапов, после чего в почву вводятся искусственно выращенные бактерии, которые поедают остаток гептила.

Экологический мониторинг на территории комплекса «Байконур», а также на участках падения ракет осуществляется РГП «Казгидромет», которое мониторит качество атмосферного воздуха, воды и почвы.

ТӨРАҒА. А какова в целом площадь земли, которая загрязнена гептилом?

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. Если взять случай, который был в 2018 году в Карагандинской области, российская сторона весь грунт вывезла на детоксикацию. То есть открытых участков, где есть гептил и где работы не проводятся, на сегодняшний день нет, отсутствуют.

ТӨРАҒА. Объемы Вы знаете?

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. На территории «Байконура» таких участков нет.

ТӨРАҒА. Не только на территории «Байконура».

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. В принципе, российская сторона занимается их рекультивацией и детоксикацией.

ТӨРАҒА. А кто за этой работой следит, кто контролирует?

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. Есть специальный Департамент экологии в Кызылординской области, который занимается только вопросами «Байконура». Также есть специальное подразделение РГП «Казгидромет», которое осуществляет постоянный мониторинг на территории космодрома.

ТӨРАҒА. Басқа сұрақтар жоқ, Асқар Қуанышұлы, рақмет, орныңызға отырыңыз.

Қосымша баяндама жасау үшін сөз Халықаралық қатынастар, қорғаныс және қауіпсіздік комитетінің мүшесі Талғат Амангелдіұлы Мұсабаевқа беріледі.

МҰСАБАЕВ Т.А. Первое. Прежде чем начать докладывать, хотел бы пояснить коллегам-депутатам, что все космические ракетные комплексы на космодроме «Байконур» – это наша собственность была, есть и будет (после распада Советского Союза). Ничего мы не принимали, просто вывели из аренды комплекс «Зенит». Это уточнение.

Второе. По экологии. Заместитель министра Примкулов Ахметжан Абдижамилович сказал неверно. Это все было разработано Национальным космическим агентством, внедрено и получено авторское свидетельство еще 10 лет назад. Так что не надо выдавать за свое достижение.

Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер! Қаралып отырған заң жобасы «Байқоңыр» ғарыш айлағында «Бәйтерек» ғарыш зымыран кешенін құру туралы үкіметаралық келісімге түзетулер енгізу туралы хаттаманы ратификациялауға бағытталған.

Хаттаманың негізгі ережелерін баяндамашы айтып берді. «Бәйтерек» ғарыш зымыран кешенін құру және пайдалану, зымыран-тасығышты және құрылыс орнын ауыстыру, сондай-ақ жобаны іске асыруды қаржыландыруды Қазақстан мен Ресей тараптары арасында бөлу кезіндегі негізгі шарттар осы заң жобасы арқылы өзектеледі.

Осы жобаның бастауында тұрған адам ретінде «Бәйтерек» ғарыш зымыран кешенін құру Қазақстанға жердегі ғарыш инфрақұрылымының меншікті объектілерін пайдалана отырып, ұшыру қызметін жүзеге асыратын мемлекет болуға мүмкіндік береді деп айта аламын.

Осы хаттаманы ратификациялау кешенді құру және пайдалану кезінде жаңа жұмыс орындарын ашу сияқты оң әлеуметтік нәтижеге қол жеткізуге мүмкіндік береді.

Құрметті әріптестер, заң жобасы комитеттің кеңейтілген отырысында жан-жақты қаралып, талқыланды. Оның қорытындысы бойынша Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігіне бірқатар ұсыныстар әзірленді:

жаңа хаттамаға қол қою жолымен Ресей Федерациясының ұшыруға кепілдік беруді қамтамасыз ету бөлігінде қарсы міндеттемелерді бекіту қажет;

2) бұрын алынған 223 миллион АҚШ доллары мөлшерінде бюджеттік кредиттің міндеттемелерін айырбастау жөніндегі мәселені шешу қажет (мысалы, «Бәйтерек» Қазақстан-Ресей бірлескен кәсіпорны» акционерлік қоғамының жарғылық капиталына);

3) құрылыстың барлық кезеңдерінде «Бәйтерек» жобасына отандық мамандар мен ғалымдарды тарту, сондай-ақ «Байқоңыр» ғарыш айлағында «Бәйтерек» ғарыш зымыран кешенін одан әрі пайдалану үшін кадрлар даярлау қажет.

Сенаттың тұрақты комитеттері осы заң жобасы бойынша оң қорытынды берді. Жоғарыда айтылғандарды ескере отырып, қарастырылған заң жобасын қолдауларыңызды сұраймын.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет, Талғат Амангелдіұлы.

Қосымша баяндама жөнінде сұрақтарыңыз бола ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Сұрақтар болмаса, мәселені талқылауға көшеміз.

Сөз сөйлейтіндер бар ма? Сөз сенатор Нұржігітова Дана Өмірбайқызына беріледі.

НҰРЖІГІТОВА Д.Ө. Рақмет, құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы.

Талғат Амангелдіұлы айтқандай, комитеттің кеңейтілген отырысында бұл мәселе жан-жақты қаралды.

Құрметті депутаттар! Бүгін қаралып отырған хаттама еліміздің ғарыш саласын дамыту жолында қабылданған маңызды шешімдерді жүзеге асыруға мүмкіндік береді. Яғни ғарыш саласындағы Қазақстанның қатысуымен алғаш құрылған жоба – «Байтерек» кешенін пайдалану және осы жобаны жүзеге асыру мәселелерін одан әрі жетілдіру.

Ең алдымен, заң жобасының қабылдануы сол өңірдің экономикалық, әлеуметтік дамуына оң ықпалын тигізеді. Сонымен қатар жоба шеңберінде экологиялық қауіпсіздік мәселелері де қаралған. Жалпы алғанда жобаның сәтті жүзеге асырылуының Қазақстан үшін ұзақ мерзімді экономикалық перспективасы бар.

Байқоңыр ғарыш айлағы әлемдегі ең үлкен ғарыш алаңдарының бірі болып есептеледі. Сол аймақтағы «Зенит-М» кешенінің оң бөлігін жалдан шығару Қазақстанның әлемдегі ғарыш саласында дамыған мемлекеттердің қатарына қосылуына, осы саланың дамуын және халықаралық аренада өз орнын алуға бағытталған жұмыстардың бірі деп бағалауға болады.

Заң жобасы ратификацияланған халықаралық шарттарға, Қазақстан Республикасының Конституциясына, қолданыстағы заңнамаға қайшы келмейтіндігін ескере отырып қолдауларыңызды сұраймын.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Талқылау аяқталды. Енді шешім қабылдайық.

«2004 жылғы 22 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы «Байқоңыр» ғарыш айлағында «Бәйтерек» ғарыш зымыран кешенін құру туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңын қабылдау жөніндегі Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын. Дауыс беріңіздер.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 46 депутат, «жақтағандар» – 46, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Заң қабылданды.

Шақырылған азаматтарға рақмет. Аман-сау болыңыздар.

Құрметті әріптестер, енді депутаттық сауалдарға көшеміз.

Сөз сенатор Джақсыбеков Серік Рыскелдіұлына беріледі.

ДЖАҚСЫБЕКОВ С.Р. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер! Настоящий депутатский запрос адресован Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину.

«Уважаемый Аскар Узақпаевич! Поводом для депутатского запроса послужили проблемы развития ювелирной отрасли, обозначенные в ходе посещения 23 декабря 2019 года Комитетом по экономической политике, инновационному развитию и предпринимательству аффилированного завода ТОО «Тау-Кен Алтын» в городе Нур-Султане.

Первое. Отсутствие технологических возможностей золотоизвлекательных фабрик позволяет недропользователям осуществлять безвозвратный вывоз из страны руд и концентратов, содержащих драгоценные металлы. В связи с чем полагаем необходимым рассмотреть возможность внесения изменений в действующее законодательство,

предусматривающих вывоз такого сырья с обязательным возвратом драгоценных металлов на территорию Республики Казахстан в виде сплава Доре.

Второе. Считаем, что эффективное развитие отрасли должно предусматривать действенные меры по повышению конкурентоспособности отечественной ювелирной отрасли путем внедрения финансовых и нефинансовых методов стимулирования, преференциального доступа к сырью.

Третье. Одновременно нужно усилить контроль над лицами, реализующими ювелирную продукцию, и в целях вывода из теневого оборота и пресечения контрабанды ужесточить ввоз ювелирных изделий.

Четвертое. С целью управленческого воздействия, по нашему мнению, необходимо наделить Министерство торговли и интеграции полномочиями по контролю в сфере реализации ювелирных и других изделий из драгоценных металлов.

Пятое. Для дальнейшей поддержки и развития казахстанских предприятий по аффинажу золота и ювелирной отрасли предлагаем рассмотреть меры по расширению сырьевой базы отрасли драгоценных металлов путем фискальных изменений для стимулирования инвестиций в геологоразведку.

Данные вопросы требуют особого внимания и принятия соответствующих решений со стороны Правительства Республики Казахстан. В этой связи просим Вас рассмотреть вышеизложенные предложения комитета и дать ответ с обоснованиями и расчетами по каждому из них.

В соответствии с Конституционным законом Республики Казахстан «О Парламенте Республики Казахстан и статусе его депутатов» просим Вас в установленном порядке дать ответ в Парламент Республики Казахстан.

С уважением, депутаты Сената Парламента Республики Казахстан Джаксыбеков, Адильбеков, Бортник, Жолдасбаев, Кубенов, Куртаев, Султанов, Мамытбеков».

ТӨРАҒА. Рақмет.

Келесі сөз сенатор Дүйсембаев Ғұмар Ислямұлына беріледі.

ДҮЙСЕМБАЕВ Ғ.И. Рақмет, құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы.

Депутаттық сауал Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі Асқар Маминге жолданады.

«Республикада жыл сайын 38 мың тоннаға жуық қой жүні өндіріледі, олардың ішінде 19 пайызы биязы, 12 пайызы жартылай биязы, қалғаны қылшықты және жартылай қылшықты жүн. Байқасаңыз, Қазақстанда негізінен осы жүн көбірек өндіріліп жатыр.

Биязы және жартылай биязы жүнді импорттауға тура келеді. Мәселен, 2018 жылы импорт көлемі 296 тоннаны құрады, бұл 2017 жылғы деңгеймен салыстырғанда 43 пайызға жоғары. Мемлекет тарапынан тоқыма өнеркәсібіне қажет биязы жүн алынатын жартылай биязы және биязы жүнді қой түрлерін өсіруге ынталандыру жоқ.

Бізде қазір заманауи түрленген өндіріс бар, олар осындай шетелдік озық кәсіпорындармен бәсекеге түсе алады. Өкінішке қарай, олар өз өндірісі қуаттылығының 40-50 пайызын ғана іске асырып жатыр.

Бұл ретте мемлекеттік серіктестікті қаржыландыру бағдарламасы аясында іске асырылған, жуудан бастап өнімдерді дайындауға дейінгі жүндердің түрлерін (түйе, қой және ешкі жүндері) қайта өңдеудің барлық өндіріс циклі қамтылған «Caspy Lana Atyrau» тоқыма кәсіпорны 2015 жылы іске қосылған болатын. 100 пайыз қазақстандық өнім өндіретін Қазақстандағы жалғыз кәсіпорын жабылудың алдында тұр. Мемлекеттік органдардың арасында байланыс болса және Қазақстанда жеңіл өнеркәсіпті дамыту жөнінде толық және анық картинаны білсе, мұндай жағдай орын алмас еді.

Қазақстанда «Қарапайым заттар экономикасы» шеңберіндегі салаларды дамыту мақсатында Жеңіл өнеркәсіпті дамыту жөніндегі 2019 – 2021 жылдарға арналған жол картасы қабылданды. Осы жол картасына сәйкес мемлекеттік және квазимемлекеттік секторда мемлекеттік сатып алу кезінде отандық өндіріс үлесінің 25 пайыз болуы және оның жыл сайын артып отыратыны бекітілген. Алайда осы талаптардың сақталуы әзірге ешкімге белгісіз.

Жол картасын іске асыру шеңберінде, сұр импорт түріндегі жосықсыз бәсекелестікке қарсы күресу мақсатында Үкімет 2019 жылғы 1 қарашадағы №827 қаулысын қабылдады. Оған сәйкес жеңіл өнеркәсіп тауарлары шартты шығаруға жол берілмейтін өнімдердің тізбесіне енгізілген. Осылайша тауарларды Қазақстан Республикасының аумағына әкелу кезінде импорттаушыларға қауіпсіздік сертификатын ұсыну қажет болады. Нормативтік акт бекітілген, алайда бұл тетіктің қалай іске асырылатыны айқын емес.

Жүнді алғашқы қайта өңдеу сатысындағы өндірісті дамыту және жүн өнімдерін дайындау үшін биязы жүн өнімдерін өндіру жөніндегі кластерлік бастаманы іске асыру жоспарын әзірлеу керек. Ол үшін сатып алуға техникалық ерекшеліктерді әзірлеу кезінде Қазақстан Республикасында СТ талаптарының сақталуын қамтамасыз ету, квазимемлекеттік сектордың сатып алуына қол жеткізу арқылы елдің ішінде кепілдендірілген ұзақ мерзімді тапсырыстармен қамтамасыз ету, жер қойнауын пайдаланушылардың сатып алуы, мемлекеттік қорғаныстық тапсырыстарды қолмен режимдеу, көрсетілген тұтынушыларға қажетті өнімдер болмаған жағдайда технологияларды жинақтау, ассортиментін кеңейту және импортқа тәуелділікті азайту мақсатында ұзақ мерзімді оффтейк келісім-шарттарды жасауды ұсынамыз. Осы жүн өнімдерін өндіру мен өңдеу өндірісін күтілген қажетті деңгейге жеткізу үшін жоғарыдағы сұрақтардың шешілуі қажет деп санаймыз.

Депутаттар Дүйсембаев, Еңсегенов, Еламанов».

ТӨРАҒА. Рақмет.

Келесі сөз сенатор Жұмағазиев Мұхтар Сабырұлына беріледі.

ЖҰМАҒАЗИЕВ М.С. Рақмет, Дариға Нұрсұлтанқызы.

Біздің депутаттық сауалымыз Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі Асқар Маминге.

«Құрметті Асқар Ұзақбайұлы! Мал басының санын өсіру мақсатында жануарлардың жұқпалы, паразитарлық және ішкі жұқпалы емес ауруларына қарсы емдеу-сауықтыру шаралары жүргізілуі тиіс. Бұл өз ретінде аурулардың алдын алу,

диагностикалау және биологиялық препараттарды қолдану арқылы жүзеге асады. Сондықтан мал және құс шаруашылықтарын жоғары сапалы ветеринариялық биологиялық препараттармен қамтамасыз ету Қазақстан Республикасы ветеринария қызметінің басты міндеттерінің бірі.

Мемлекеттік биологиялық қауіпсіздік үшін стратегиялық маңызы бар жануарлардың аса қауіпті ауруларына қарсы препараттарды өндіретін мемлекеттік биокомбинаттың болмауы себебінен жыл сайын қажетті ветеринариялық мақсаттағы вакциналар мен дәрі-дәрмектерді Ресей, Чехия және Беларусь сынды елдерден сатып алуға мәжбүрміз. Соңғы үш жылды алатын болсақ, республика бойынша жануарлардың аса қауіпті ауруларына қарсы ветеринариялық препараттарды сатып алуға республикалық бюджеттен 18,3 миллиард теңге бөлінген. Оның 12,8 миллиард теңгесі немесе 70 пайызы шетелдерге кетіп жатыр. Оған қоса ветеринариялық дәрілік заттар өндірісіне қойылатын Еуразиялық экономикалық одақтың 2016 жылғы 3 қарашадағы №77 шешімімен бекітілген халықаралық GMP-ге тиісті өндірістік тәжірибе стандартының талаптары 2021 жылдың 1 қаңтарынан бастап күшіне енеді. Бұл ретте отандық өндіріс көздерін дамыту мәселесінің өзектілігі арта түседі.

Агрөнеркәсіп кешенін дамытудың 2017 – 2021 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасына сәйкес жануарлардың аса қауіпті ауруларына қарсы халықаралық стандарттарға сай сертификацияланған ветеринариялық препараттардың үлесі иммунопрофилактикалық шаралар бойынша 70 пайыздан, ал диагностикалық тексерулер бойынша 80 пайыздан кем болмауы тиіс.

Сондықтан елімізде тіркелген жануарлардың жұқпалы ауруларына қарсы ветеринариялық вакциналар мен биологиялық препараттарды өндіру негізінде ветеринариялық-санитариялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету және отандық ғалымдардың өндіріспен байланысын нығайту мақсатында мемлекеттік биокомбинат болуы қажет деп санаймыз.

Осы маңызды әрі күрделі сұрақты шешу үшін «жоқтан бар жасау» қажет емес. Ветеринария саласында елеулі жетістіктерге жеткен, вакциналарды әзірлеп, ғылыми зерттемелерді енгізіп жүрген отандық ғылыми-зерттеу ұйымдарын негізге алуға болады. Мысалы, Қазақ ғылыми-зерттеу ветеринария институты, Биологиялық қауіпсіздік проблемаларының ғылыми-зерттеу институты және Қазақ ұлттық аграрлық университеті. Бұл жағдайда ғалымдар әзірлеген биопрепараттардың тәжірибелік үлгілерінің желісін құруға немесе институт базасында авторлардың бақылауымен жануарлардың ауруларына қарсы әдістер мен жаңа препараттардың өндірісін ұйымдастырар еді. Алайда қазіргі уақытта аталған ұйымдардың материалдық-техникалық базасы жоғары өнімділік пен ірі ауқымды дәрі-дәрмек шығаруға бейімделмеген.

Бүгінгі күні ветеринариялық препараттардың әлемдік өндірісінің жиынтық көлемі 35 миллиард доллар. Осы саланы жүйелі түрде дамыту арқылы біз біріншіден, ішкі нарықты отандық препараттармен қамтамасыз етер едік, екіншіден, еліміздің географиялық орналасуын қолданып, Орталық Азия мен Таяу Шығыстың нарығына шығып қаржылай пайда көруге де болады.

Сонымен қатар өзге елдерден экспортталған немесе елімізде өндірілген ветеринариялық препараттардың тиімділігі жеткіліксіз болуы мүмкін және оларды

бақылаусыз қолдану кейбір аурулардың эпизоотиялық ошақтарының пайда болуына алып келуі ықтимал. Осыған байланысты елімізде биопрепараттардың сапасын бақылау бойынша тапсырыс берушіден де, өндірушіден де, тұтынушыдан да тәуелсіз, мемлекеттік ғылыми-бақылау ұйымын құру қажет деп санаймыз.

Мысалы, ветеринарлық препараттарға мемлекеттік тапсырыс беріледі. Оған Еуразиялық экономикалық одаққа мүше елдердің жеке және заңды тұлғалары қатысады. Тапсырыста көрсетілген препараттардың сапасы бойынша талаптарға сай келетінін дәлелдейтін тексерісті өндіруші өзі жасайды. Мұндай тексеріс жасайтын мемлекеттік ұйымдар Ресей, Беларусь және Украина сынды ТМД елдерінде бар, ал Қазақстанда жоқ. Бұл жағдай қисынға келмейді.

Құрметті Асқар Ұзақбайұлы, осы айтылғандардың негізінде ұсыныстарымыз:

1) инвестиция тартып, GMP стандарттарының талаптарына сай елімізде баламасы жоқ жаңа мемлекеттік биокомбинат салу немесе өз зауыттары бар жекеменшік жауапкершілігі шектеулі серіктестіктерге мемлекеттік грант бөліп я болмаса заем немесе ғылыми жабдықтарға лизинг беру арқылы қолдау көрсетіп, бәсекелестік ортаға беру;

2) Қазақ ғылыми-зерттеу ветеринария институты сынды ұйымдарға мемлекет тарапынан ерекше қолдау көрсетіп немесе қолданыстағы мемлекеттік бағдарламаларды бейімдеп, биопрепараттардың көлемін ұлғайтуға және елдің ішкі нарығын қамтамасыз ету;

3) ветеринариялық препараттардың сапасын бақылайтын тәуелсіз мемлекеттік ғылыми-бақылау ұйымын құру мүмкіндігін қарастыру қажет.

Осы айтылған мәселелер оң шешімін тапқан жағдайда еліміздегі ветеринариялық қауіпсіздікті қамтамасыз етіп қана қоймай, мал басы мен одан алынатын өнімдердің саны мен сапасын арттыруға және мал шаруашылығы мәдениетін дамытуға қол жеткізуге болады.

Құрметпен, Қазақстан Республикасы Сенатының депутаттары Жұмағазиев, Бектаев, Әкімов, Еламанов, Мусин, Нұралиев, Тағымов, Төреғалиев».

ТӨРАҒА. Рақмет.

Келесі сөз сенатор Нөкетаева Динар Жүсіпәліқызына беріледі.

НӨКЕТАЕВА Д.Ж. Рақмет, құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы.

Қадірменді әріптестер, біздің депутаттық сауалымыз Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі Асқар Ұзақбайұлы Маминге жолданады.

«Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 5 қаңтардағы №2 бұйрығымен 2009 жылғы 28 шілдедегі №237 бұйрығымен бекітілген Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек алуға үміткер адамның (отбасының) жиынтық табысын есептеудің ережесіне өзгерістер енгізілді. Бұйрықта жиынтық кірісті есептеу кезінде адамның (отбасының) кәсіпкерлік қызметтен түскен кірісі, яғни тәуелсіз қызметкерлердің қызметі нәтижесінде алынған табыс ескерілетіні көрсетілген. Бұл ретте табыс айлық есептік көрсеткіштің 25 еселенген мөлшерінен төмен емес мөлшерде ескеріледі, яғни қазіргі кезеңде 66 мың 275 теңгені құрайды.

Атаулы әлеуметтік көмек отбасының әр мүшесіне шаққанда ең төменгі күнкөріс деңгейінің 70 пайызынан төмен, яғни 21 мың 828 теңгені құрайтын отбасына тағайындалады. Алайда үстіміздегі жылдың 5 қаңтары мен 14 қаңтары аралығында арнайы іссапармен өңірлерге барып, халықпен кездескен кезде ауылдық жерде өзін-өзі жұмыспен қамтамасыз етіп жүргендер – тәуелсіз қызметкерлер, кәсіпкерлік қызметтен түсетін кірісі бар тұлғалардың кірістерін анықтау тәртібін қайта қарауды және бұрын белгіленген тәртіпке келтіруді сұрайды. Атап айтқанда, жоғарыда көрсетілген кірістерді анықтауды ең төменгі жалақы мөлшеріне сәйкестендіруді, яғни 42 мың 500 теңгеге оралуды ұсынады.

Сонымен қатар «Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек туралы» Қазақстан Республикасының Заңына енгізілген соңғы өзгерістерге сәйкес жан басына шаққандағы орташа табысы кедейлік шегінен аспайтын, үш жасқа дейінгі баланы күтуді жүзеге асыратын тұлғалар атаулы әлеуметтік көмек алуға құқығы бар.

Халықпен кездесулер барысында көпбалалы отбасылардағы балаларды тәрбиелеуден жұмысқа шығу мүмкіндігінің болмауына және көптеген ауылдық елді мекендерде мектепке дейінгі білім беру ұйымдарының болмауы мен жетіспеуіне байланысты жеті жасқа дейінгі баланы күтуді жүзеге асыратын тұлғаларға шартсыз және шартты ақшалай көмек түрінде атаулы әлеуметтік көмек көрсетудің бұрынғы тәртібіне қайта келуді өтінуде.

Құрметті Асқар Ұзақбайұлы, жоғарыдағы көтерілген сұрақтарды мыңдаған ана мен отбасының өтініштері мен тілектері деп қабылдауымыз керек.

Жоғарыда көтерілген мәселелерді шешудің тетіктерін қарастыруды және «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық заңының 27-бабына сәйкес белгіленген тәртіпшен жауап беруіңізді сұраймыз.

Сенат депутаттары Нөкетаева, Бактиярұлы, Бектұрғанов, Жұмағұлов, Ершов, Жүсіп, Қалбарова, Төреғалиев, Сүлеймен, Еламанов».

ТӨРАҒА. Рақмет.

Келесі сөз сенатор Бортник Михаил Михайловичке беріледі.

БОРТНИК М.М. Рақмет, уважаемая Дарига Нурсултановна.

Наш депутатский запрос адресован Заместителю Премьер-Министра Республики Казахстан Скляру Роману Васильевичу.

«Поводом для депутатского запроса явились вопросы, поставленные в ходе наших встреч с трудовыми коллективами предприятий и руководством специальной экономической зоны «Морпорт Актау».

Нужно отметить, что за время функционирования специальной экономической зоны благодаря государственной поддержке и вкладу бизнеса создана развитая инженерная инфраструктура, построен и функционирует ряд промышленных предприятий. Объем производства за годы работы СЭЗ достиг 344 миллиардов тенге, создано 1650 рабочих мест, объем вложенных инвестиций составляет 119 миллиардов тенге (на 1 тенге бюджетных вложений привлечено 15,3 тенге частных инвестиций).

Таким образом, наблюдается устойчивая тенденция положительного влияния специальной экономической зоны на социально-экономическое развитие региона.

Однако для дальнейшего развития СЭЗ и успешной реализации инвестиционной политики государства в Мангистауской области с учетом располагаемой территории с созданной инфраструктурой, интересов бизнеса, создания рабочих мест просим Вас рассмотреть вопрос расширения перечня приоритетных видов деятельности СЭЗ путем внесения изменений в Положение о СЭЗ «Морпорт Актау», утверждаемое Правительством Республики Казахстан.

Для включения в расширенный список предлагаем следующие виды деятельности:

- туристическая деятельность;
- развитие легкой промышленности;
- развитие пищевой промышленности;
- развитие аквакультуры.

Включение указанных видов деятельности окажет положительный эффект в решении социальных проблем, занятости населения, в том числе в густонаселенных районах, прилегающих к территории СЭЗ.

О результатах рассмотрения депутатского запроса просим дать письменный ответ в установленный законом срок.

С уважением, депутаты Сената Парламента Бортник, Чельпеков».

ТӨРАҒА. Спасибо, Михаил Михайлович.

Келесі сөз Волков Владимир Васильевичке беріледі.

ВОЛКОВ В.В. Спасибо, уважаемая Дарига Нурсултановна.

«Премьер-Министру Республики Казахстан господину Мамину. Депутатский запрос.

Уважаемый Аскар Узакпаевич! Поводом для депутатского запроса послужило обращение судей Республики Казахстан в отставке.

В 2016 году были внесены изменения в Конституционный закон «О судах и статусе судей Республики Казахстан», согласно которым судье, проработавшему не менее 15 лет на судейской должности, выплачивается необлагаемое налогом ежемесячное пожизненное содержание.

Вместе с тем в связи с вводом в действие с 31 марта текущего года Закона «Об обязательном социальном медицинском страховании» судьи в отставке лишаются права на медицинскую помощь в системе обязательного социального медицинского страхования.

В перечне лиц, освобожденных от уплаты взносов в фонд, они как самостоятельная категория не указаны, что лишает их права на медицинскую помощь.

Полагаем необходимым создать правовой механизм, гарантирующий судьям достойное их высокого конституционного статуса социальное обеспечение.

Текст полного депутатского запроса будет направлен в адрес Правительства Республики Казахстан.

О результатах рассмотрения депутатского запроса прошу дать письменный ответ в установленный законом срок.

С уважением, депутат Волков».

ТӨРАҒА. Спасибо, Владимир Васильевич.

Сөз сенатор Әділбеков Дәурен Зекенұлына беріледі.

ӘДІЛБЕКОВ Д.З. Уважаемая Дарига Нурсултановна, уважаемые коллеги! В ходе рабочей поездки по регионам был поднят ряд вопросов, которые изложены в двух депутатских запросах.

Первый депутатский запрос адресован Премьер-Министру Республики Казахстан господину Мамину.

«Уважаемый Аскар Узакпаевич! Акцизами облагаются товары, которые пользуются повышенным спросом у населения, но не являются предметами первой необходимости.

В рыночном механизме на желание потребителей влияют внешние факторы. Таким образом, по характеру акцизы являются нестабильными.

Поступления от акцизов зачисляются в местные бюджеты тех регионов, в которых производятся продукции, облагаемые акцизами.

Согласно принципам межбюджетных отношений (статья 43 Бюджетного кодекса Республики Казахстан) при закреплении налогов и других обязательных платежей в бюджет предпочтение отдается тому уровню бюджета, который обеспечит наиболее высокую степень их собираемости. Кроме того, за нижестоящими бюджетами закрепляются налоговые и неналоговые поступления, имеющие стабильный характер, не зависящие от воздействия внешних факторов.

Учитывая, что разрешительные и контрольно-надзорные функции по регулированию оборота алкогольной продукции находятся на уровне центральных государственных органов, в регионах, где производится основной объем алкогольной продукции, имеются проблемы по исполнению плана, связанные со снижением объемов производства готовой продукции.

Кроме того, необходимо отметить, что местные исполнительные органы ответственны за исполнение важного индикатора по увеличению ожидаемой продолжительности жизни, увеличению охвата населения, занимающегося физической культурой и спортом, ведению здорового образа жизни, что вызывает конфликт интересов бизнеса и социальной политики.

Учитывая изложенное, предлагается пересмотреть действующую налоговую политику, и с 2023 года передать в республиканский бюджет поступления от акцизов на все виды спирта и табачных изделий, произведенных на территории Республики Казахстан, с учетом требований пункта 7 статьи 42 Бюджетного кодекса о компенсации потерь.

Внесение изменений в бюджетное законодательство в части передачи в республиканский бюджет поступлений от акцизов предлагается с 2023 года, поскольку

трансферты общего характера устанавливаются на трехлетний период и утверждены на 2020 – 2022 годы.

С уважением, Адильбеков».

Второй депутатский запрос адресован Первому Заместителю Премьер-Министра – Министру финансов Республики Казахстан Смаилову Алихану Асхановичу.

«Уважаемый Алихан Асханович! Есть три проблемы.

Первое. Постановлением Правительства Республики Казахстан от 7 июля 2019 года № 490 бюджетам областей и городам республиканского значения за счет целевого трансферта из Национального фонда Республики Казахстан на обеспечение дополнительного охвата краткосрочным профессиональным обучением было выделено 13,6 миллиарда тенге, в последующем планировалось осуществить возврат выделенных средств при уточнении республиканского бюджета.

Однако при внесении изменений в Закон «О республиканском бюджете на 2019 – 2021 годы» годовой объем не был уменьшен, так как в соответствии с бюджетным законодательством Республики Казахстан перераспределение средств по бюджетным программам, финансируемым за счет целевых трансфертов из Национального фонда Республики Казахстан, корректировкой бюджета не допускается.

В целях качественного и эффективного освоения бюджетных средств необходимо рассмотреть вопрос о внесении изменений в Бюджетный кодекс Республики Казахстан в части корректировки республиканского бюджета, позволяющей уменьшать либо перераспределять средства по бюджетным программам, финансируемым за счет целевых трансфертов из Национального фонда Республики Казахстан.

Второе. В целях контроля за использованием местными исполнительными органами бюджетных субвенций Министерством финансов внесены предложения по открытию новых кодов в доходной и расходной частях в Единой бюджетной классификации как на республиканском, так и на местном уровнях бюджетов (схемы прилагаются).

В соответствии с бюджетным законодательством субвенция, передаваемая из республиканского бюджета, направлена на выравнивание уровня бюджетной обеспеченности регионов и обеспечение равных фискальных возможностей для предоставления гарантированных государством услуг в соответствии с направлениями расходов, закрепленными Бюджетным кодексом за каждым уровнем бюджета, то есть является средством местных исполнительных органов и не имеет целевого назначения.

Кроме этого, в случае возникновения в течение года экономии либо дополнительной потребности по расходам, финансируемым за счет субвенции, потребуются согласование с центральными государственными органами по перераспределению утвержденных объемов между функциональными группами и отраслями, что займет определенное время и не даст оперативно решать те или иные задачи и вопросы.

На основании изложенного предлагаемый механизм контроля использования субвенций местными исполнительными органами нарушает пункт 5 статьи 4 Бюджетного кодекса – принцип самостоятельности местных исполнительных органов.

Третье. Действующими условиями Правил исполнения бюджета и его кассового обслуживания, утвержденных приказом Министра финансов от 4 декабря 2014 года № 540, предусмотрены сроки по предоставлению заявок по внесению изменений в планы финансирования платежей на текущий период, их рассмотрению, утверждению и вводу в систему «Казначейство – Клиент» сводных, индивидуальных справок администратора бюджетных программ.

При этом в правилах отсутствуют сроки обработки в системе «Казначейство – Клиент» сводных, индивидуальных справок администратора бюджетных программ со стороны Комитета казначейства Министерства финансов и их территориальных подразделений.

Учитывая, что справки по внесению изменений в планы финансирования проводятся от 1 до 10 дней, в целях обеспечения солидарной ответственности и повышения исполнительской дисциплины предлагается предусмотреть в правилах нормативный срок обработки справок со стороны Комитета казначейства Министерства финансов и их территориальных подразделений.

Приложение: на 4 листах, копии писем, схемы.

С уважением, Адильбеков».

ТӨРАҒА. Спасибо, Даурен Зекенович.

Келесі сөз сенатор Мукаев Ерболат Рахметұлына беріледі.

МУҚАЕВ Е.Р. Рақмет, уважаемая Дарига Нурсултановна.

«Первому Заместителю Премьер-Министра – Министру финансов Республики Казахстан Смаилову Алихану Асхановичу. Депутатский запрос.

Уважаемый Алихан Асханович! Суть нашего запроса – это водные проблемы Западно-Казахстанской области. Четыре отдаленных района Западно-Казахстанской области, три из них являются приграничными с районами Российской Федерации, обеспечиваются водой из рек Большой Узень и Малый Узень, которые, в свою очередь, подпитываются с реки Волги.

Ежегодно на основании Соглашения между Правительством Российской Федерации и Правительством Республики Казахстан о совместном использовании и охране трансграничных водных объектов из республиканского бюджета выделяются средства на возмещение затрат по машинной подаче волжской воды в реки Большой Узень и Малый Узень, а также в Жанибекскую систему Западно-Казахстанской области.

Необходимый объем волжской воды из Российской Федерации для поддержания стабильной санитарно-экологической обстановки на территориях Казталовского, Жангалинского, Жанибекского и Бокейординского районов составляет 107 миллионов кубических метров, в том числе в реки Большой Узень и Малый Узень составляет 79 миллионов кубических метров, в Жанибекскую систему – 28 миллионов кубических метров.

На 2020 год из республиканского бюджета на возмещение затрат по машинной подаче волжской воды выделено 1 миллиард 964 миллиона тенге, в том числе на водоподачу из Саратовской области Российской Федерации в реки Большой Узень и

Малый Узень – 1 миллиард 439 миллионов тенге, из Волгоградской области Российской Федерации в Жанибекскую систему – 520 миллионов тенге. На эти средства объем водоподачи составит 75 миллионов кубических метров, в то время как потребность составляет 107 миллионов кубических метров.

Стоит отметить, что объем выделяемых средств на эти цели из республиканского бюджета на протяжении трех последних лет не увеличивается и остается на уровне средств, выделенных в 2018 году, тогда как ежегодно тариф на подачу воды увеличивается.

Для сравнения: рост тарифа с 2017 года по 2019 год составил в среднем 25 процентов. Кроме того, на сегодняшний день курс рубля к тенге постоянно растет.

Из-за недофинансирования из республиканского бюджета, роста тарифа на воду и нестабильного курса валют подача волжской воды осуществляется в неполной мере и не удовлетворяет потребности населения, проживающего в южных районах области.

В текущем году для поддержания стабильной экологической обстановки в регионе необходимо дополнительное выделение средств из республиканского бюджета в сумме 800 миллионов тенге на подачу недостающего объема 30 миллионов кубических метров.

Вопрос выделения этих средств просим внести на первое уточнение республиканского бюджета.

С уважением, Мукаев, Турегалиев, Дюсембаев».

ТӨРАҒА. Рақмет, Ерболат Рахметұлы.

Келесі сөз сенатор Капбарова Айгүл Жарылқасынқызына беріледі.

ҚАПБАРОВА А.Ж. Рақмет, құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы.

Біздің депутаттық сауалымыз Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі Асқар Ұзақбайұлы Маминге жолданады.

«Құрметті Асқар Ұзақбайұлы! Бұл депутаттық сауалға Шымкент қаласына жұмыс сапары барысында «Оңтүстік» арнайы экономикалық аймағында туындаған өзекті мәселелер себеп болды. Шымкент қаласы жеңіл өнеркәсіпті дамытуға, оның ішінде мақта-тоқыма кластерін өркендетуге қолайлы өңір. Оңтүстік экономикалық аймақта орналасқан 15 кәсіпорында 50-ге жуық өнім түрі шығарылады. Өндіріс көлемі 53,9 миллиард теңгені құрайды және Қазақстан бойынша ең тиімді экономикалық аймаққа жатады.

«Оңтүстік» экономикалық аймақтан шетелдерге 37,2 миллиард теңгенің өнімі экспортталуда. Аймақтағы бірқатар мәселелер шешіліп, мемлекеттік қолдау күшейтілсе бұл көрсеткіштер бұдан да жоғары болатын еді. Атап айтқанда, Өзбекстан Республикасына кілемдер мен кілемшелерді экспорттау кезінде Қазақстан Республикасының кәсіпорындары 30 пайыз кедендік баж салығын және өнімнің өзіндік құнының 15 пайыз акцизін төлеуге міндетті. Бұл қазақстандық өнімнің құнын 45 пайызға арттырады, сондықтан жергілікті өндірушілермен салыстырғанда қазақстандық өндірушілер өзбек нарығында бәсекеге қабілеттілігін жоғалтуда. Кәсіпорындар Өзбекстаннан Қазақстанға әкелінетін тауарларға қатысты кедендік баждар мен акциздердің ставкаларын төмендетуді немесе айна шараларын қолдануды сұрайды.

Сонымен қатар отандық тауар өндірушілер тауарларды Еуропалық одаққа импорттағаны үшін 12 пайыз мөлшерінде импорттық баж төлейді. Еуропалық одақтың кедендік реттеу жүйесі преференция жүйесінің бенефициар-елдерінің тізіміне енген жекелеген елдер үшін тарифтік жеңілдіктер беру тәртібін қарастырған.

Тарифтік преференцияларды Дүниежүзілік банк табысы орташа деңгейден төмен елдерге қолданады. Алайда 2012 жылдан бастап Қазақстан Республикасы кірісі орташа деңгейден жоғары ел ретінде Еуроодақтың тарифтік преференцияларының бірыңғай жүйесінің артықшылықтарын пайдалану мүмкіндігін жоғалтты. Алайда бұл мәселені шешу үшін өлшемдерге тәуелді емес Еуроодақ тарифтік преференцияларын ұсынудың ерекше рәсіміне қол жеткізуге болады. Осындай тәжірибені Түркия мен Өзбекстан сияқты елдер қолданып жүр. Олардың өндірушілері арнайы екіжақты келісімдер негізінде Еуроодақтың импорттық баждарын ішінара немесе толығымен босату құқығын пайдаланады.

Қазақстандық индустрия және экспорт орталығының отандық өңделген тауарларды жылжыту бойынша индустриялық-инновациялық қызмет субъектілері шығындарының өтемақысын алу рәсімдерін жеңілдету де өзекті мәселе болып тұр. Бұл мәселені шешу үшін құжаттарды қарау уақытын оңтайландыру және шығындарды өтеу процедурасын жеңілдету қажеттігі туындауда.

Тауар өндірушілер «Оңтүстік» арнайы экономикалық аймақ кәсіпорындарының экспорттық бағытын ескере отырып, өнімнің өзіндік құнына әсер ететін негізгі шығындардың бірі көлік шығыны екенін алға тартуда.

Осылайша, отандық логистикалық компаниялардың қызметтеріне тарифтер басқа елдердің тарифтерімен салыстырғанда едәуір жоғары. Осыған байланысты теміржол тарифтерін қайта қарау және жаңа құрал – экспорттық өнімді тасымалдау құнын 50 пайыз көлемінде өтеу ұсынылады. Бұл кәсіпорындардың бәсекеге қабілеттілігін едәуір арттырар еді.

Бүгінде «Оңтүстік» экономикалық аймақта 2 мыңға жуық жұмыс орны бар. Жуық арада іске қосылатын жаңа жобалардың нәтижесінде 3 мың адам жұмыспен қамтылмақ.

Бұл мәселелердің көпшілігі бірнеше рет айтылды, бірақ оң шешімін таппады. Жоғарыда аталған мәселелер шешілмесе, арнайы экономикалық аймақ жұмысының тиімділігі бірнеше есе азаю қаупі туындауда.

Осыған орай, сізден көтерілген мәселелерді қарастырып, олар бойынша тиісті шешім қабылдауыңызды және жауапты заңда белгіленген мерзімде және тәртіпте беруіңіз сұралады.

Құрметпен, депутаттар Бектас Бекназаров, Айгүл Қапбарова, Нұрлан Бекназаров».

ТӨРАҒА. Рақмет, Айгүл Жарылқасынқызы. Экспорт пен импорт мәселелері кеше ғана талқыланған мәселе.

Келесі сөз сенатор Нұржігітова Дана Өмірбайқызына беріледі.

НҰРЖІГІТОВА Д.Ө. Рақмет, Дариға Нұрсұлтанқызы.

Біздің депутаттық сауалымыз Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі Нұрлан Байұзақұлы Ермекбаевқа жолданады.

«Бүгінгі депутаттық сауалға Екінші дүниежүзілік соғысқа қатысқан қазақ офицерлері туралы мәліметтерді жинақтау және жаңғырту мәселесі себеп болып отыр.

Мұндай жұмысты Норвегиядағы Қазақстан Республикасының елшілік қызметкерлері жүргізіп жатыр екен, бұған өзіміз іссапар барысында куә болып қайттық.

Екінші дүниежүзілік соғыс, оның ішінде 1944 жылғы Петсамо-Киркенес операциясы және Норвегияның солтүстігін азат ету кезінде норвег жерінде тұтқында 15 мың 500 кеңес жауынгерінің өмірі қиылған.

Бүгінге дейін Норвегия зерттеушілері 9 мыңнан астам шетел жауынгерінің аты-жөндерін анықтады. Сол елдегі әскери зираттар саны 124-ке жетіп отыр.

Норвегия жерінде тұтқында болған шетелдік жауынгерлердің аты-жөндерін сәйкестендірумен «Falstad Center» айналысады. Олар Ресей және Германия мемлекетімен тығыз байланыста. Орталықтың Норвегия мемлекетіндегі Қазақстан Республикасының Елшілігіне берген ақпараты бойынша Норвегия жерінде 32 қазақ офицері жерленген.

Қазақстан Республикасының Елшілігі Орталықтың ақпараттық базасымен ары қарай жұмыс жасай отырып, қосымша 13 қазақ жауынгерінің аты-жөнін анықтаған. Тұтқында болған көптеген офицерлер өздерінің туған жерлерін Кеңес үкіметі деп көрсеткен. Сол себепті зерттеу жұмыстарын әскери тарихшылар мен тиісті мамандармен бірге жүргізсе, анықталатын ақпараттардың көптігі сөзсіз. Ол жауынгерлер Хьётта аралында жерленген.

Қорғаныс министрлігінің «Мемориал» ақпараттық базасында қазақ офицерлері туралы кездеспеген мағлұматты Ресей мемлекетінің ақпараттық базаларынан аламыз. Осыған сәйкес алдағы уақытта Қорғаныс министрлігі осы мәселе бойынша өзге елдермен өзара ақпарат алмасуды сапалық жаңа биікке көтеруі керек деп санаймыз.

Ұлы Отан соғысының 75 жылдығын тойлау қарсаңында Екінші дүниежүзілік соғыс барысында ерлікпен шайқасқан шет мемлекеттердегі қазақ офицерлеріне қатысты ақпараттар бойынша еліміздің дипломатиялық елшіліктерімен бірге зерттеу жұмыстарын жүргізуді, анықталған ақпараттарды бір ақпараттық кеңістікке үйлестіруді және оны жастарға патриоттық тәрбие ретінде түрлі ақпарат көздеріне таратуды қарастыруды сұраймыз.

Біздің сауаламызды Қазақстан Республикасының Конституциялық заңының 27-бабына сәйкес қарап, нәтижесі бойынша заңмен белгіленген мерзім ішінде жазбаша жауап беруіңізді сұраймыз.

Халықаралық қатынастар, қорғаныс және қауіпсіздік комитетінің мүшелері Құл-Мұхаммед, Мұқашев, Қожамжаров, Мұсабаев, Нұрсипатов, Нұржігітова».

ТӨРАҒА. Рақмет.

Келесі сөз сенатор Лукин Андрей Ивановичке беріледі.

ЛУКИН А.И. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, мой депутатский запрос адресован Министру внутренних дел Республики Казахстан Тургумбаеву.

«Уважаемый Ерлан Заманбекович! На сегодняшний день в Казахстане в сфере профилактики нарушений правил дорожного движения имеются достаточно серьезные и существенные проблемы.

По мнению эксперта Института мировой экономики и политики при Фонде Первого Президента Республики Казахстан – Елбасы, за прошедший год количество дорожно-транспортных происшествий в Казахстане уменьшилось, однако число смертельных исходов продолжает оставаться довольно высоким.

Вместе с тем, несмотря на внедрение системы «Сергек» в столице и других городах Казахстана, основными причинами высокой аварийности считаются низкая культура вождения, которая включает в себя неоднократные нарушения правил дорожного движения, за которые предусмотрены лишь штрафы, а также вождение в нетрезвом состоянии и низкое качество дорожного полотна.

В целях повышения сознательности и чувства высокой ответственности водителей во многих зарубежных странах успешно реализуется система балльной оценки за нарушения правил дорожного движения.

На основании изложенного прошу рассмотреть внедрение системы начисления баллов за нарушения правил дорожного движения.

Информация по международному опыту прилагается.

С уважением, Лукин».

ТӨРАҒА. Спасибо, Андрей Иванович.

Келесі сөз сенатор Сүлеймен Ләззат Жаңылысқызына беріледі.

СҮЛЕЙМЕН Л.Ж. Рақмет.

Қадірменді Төраға, құрметті депутаттар! Біздің депутаттық сауалымыз Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрі мен Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министріне арналған.

«Құрметті Асхат Қанатұлы! Құрметті Елжан Амантайұлы! Алматы облысы Сарқан ауданы «Екіаша орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің ғимараты 1969 жылы қолданысқа берілген. Жобалық қуаттылығы 960 оқушыға арналған.

2019 – 2020 оқу жылын мектеп 467 білім алушымен бастады.

Мектеп ғимаратына жарты ғасыр, осы жарты ғасырда бірде-бір рет күрделі жөндеу жұмыстары жүргізілмеген, тозығы әбден жеткен.

Мектептің материалдық-техникалық базасы осы айтылғанға сай, кәріз, жылу жүйелері, дәретханасы, қоршауы, терезелері ешқандай сын көтермейді. Депутат ретіндегі менің жеке қабылдауымда сайлаушылармен кездесу кезінде қойған үш басты мәселесі мынандай:

1) мектеп таулы аймақта орналасқан, сейсмологиялық сақтандырылмаған;

2) ылғалды климатты жер болғандықтан мектептің бірінші қабатын зеңсаңырауқұлақ басуда, ол балалардың тыныс алу жүйесіне, денсаулығына зиян келтіруде. Үш сынып бөлмесінің еденін алып тастап, цемент құйылса да зеңсаңырауқұлақ тоқтамай, каркас қабырғаларға шығып жатыр;

3) мектептің тозығы жеткен электр жүйесі айрықша алаңдатушылық туғызуда. Сылақтардың астындағы сымдардың қай жерден үзілгенін, үзілетінін, қай жерде қысқа тұйықталулар болып тұрғаны табылмайды. Бұл жағдай әр баланың өмірі үшін қорқыныш тудыруда.

2018 жылы ақпан айында күрделі жөндеуден өткізу үшін жобалау-сметалық құжаттары жасалып, мемлекеттік сараптамадан өткізілді. Бұл құжат қазір тоқтап тұр, жарамдылық мерзімі 2021 жылдың ақпан айына дейін.

Құрметті министр мырзалар, өңір үшін өте өзекті болып тұрған осы әлеуметтік мәселені назарларыңызға алып, тиісті сараптама мен нақты шешімдер қабылдауларыңызды сұраймыз.

Кезінде 1000 оқушыға арналған мектепте қазір 467 бала оқуда. Мүмкін ескіні жамағаннан гөрі балалар санына ыңғайлап, оңтайлы жаңа мектеп салу мәселесін қарау керек болар.

Осы депутаттық сауалды қараудың қорытындыларын және қабылданатын шаралар туралы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңында белгіленген мерзімде жазбаша түрде хабардар етуді өтінеміз.

Құрметпен, Сенат депутаттары Сүлеймен, Мұқашев».

ТӨРАҒА. Рақмет, Ләззат Жаңылысқызы.

Басқа сауалдар жоқ, сауалдардың барлығы елімізді алаңдатып отырған өте маңызды мәселелерді көтерді. Енді бұны өздеріңіз бақылап отырыңыздар, сауалдар бойынша жұмыстарды жалғастыра беріңіздер.

Құрметті әріптестер, күн тәртібіндегі мәселелер толық қаралып болды. Осымен отырысты жабық деп жариялаймын.

Ел игілігі жолындағы еңбектеріміз табысты болсын, баршамызға сәттілік тілеймін. Аман-сау болыңыздар, келесі жүздескенше.

ОТЫРЫСТЫҢ СОҢЫ.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПАРЛАМЕНТІ
СЕНАТЫНЫҢ ТӨРАҒАСЫ

Д. НАЗАРБАЕВА

МАЗМҰНЫ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПАРЛАМЕНТІ

СЕНАТЫНЫҢ ОТЫРЫСЫ

2020 жылғы 23 қаңтар

Күн тәртібі бойынша

О повестке дня 1

Қазақстан Республикасы Парламенті Сенаты депутаттарының өңірлерге сапарларының қорытындысы туралы ақпарат

Информация об итогах выезда депутатов Сената Парламента Республики Казахстан в регионы

Қазақстан Республикасы Парламенті Сенат Төрағасының орынбасары Б.Ә. БЕКНАЗАРОВТЫҢ баяндамасы

Доклад Заместителя Председателя Сената Республики Казахстан БЕКНАЗАРОВА Б.А. 3

Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «2004 жылғы 22 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы «Байқоңыр» ғарыш айлағында «Бәйтерек» ғарыш зымыран кешенін құру туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде

О проекте Закона Республики Казахстан «О ратификации Протокола о внесении изменений и дополнений в Соглашение между Правительством Республики Казахстан и Правительством Российской Федерации о создании на космодроме «Байконур» космического ракетного комплекса «Байтерек» от 22 декабря 2004 года», одобренном Мажилисом Парламента Республики Казахстан

Қазақстан Республикасының Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрі А.Қ. ЖҰМАҒАЛИЕВТЫҢ баяндамасы

Доклад Министра цифрового развития, инноваций и аэрокосмической промышленности Республики Казахстан ЖУМАГАЛИЕВА А.К. 7

Сөз сөйлегендер:

Выступили:

ПЕРЕПЕЧИНА О.В. 8

ПЛОТНИКОВ С.В. 9

ЖҮСПІ Н.Б. 9

МАМЫТБЕКОВ Е.Қ. 10

ПІРІМҚҰЛОВ А.Ә. – Қазақстан Республикасының Экология, геология және табиғи ресурстар вице-министрі, вице-министр экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан 11

**Халықаралық қатынастар, қорғаныс және қауіпсіздік комитетінің мүшесі
Т.А. МҰСАБАЕВТЫҢ қосымша баяндамасы**

Содоклад члена Комитета по международным отношениям, обороне и безопасности МУСАБАЕВА Т.А. 12

Сөз сөйлеген:

Выступила:

НҰРЖІГІТОВА Д.Ө. 13

**Депутат С.Р. ДЖАҚСЫБЕКОВТИҢ Қазақстан Республикасының Премьер-
Министрі А.Ұ. Маминге депутаттық сауалы**

Депутатский запрос депутата ДЖАКСЫБЕКОВА С.Р. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У. 14

**Депутат Г.И. ДҮЙСЕМБАЕВТЫҢ Қазақстан Республикасының Премьер-
Министрі А.Ұ. Маминге депутаттық сауалы**

Депутатский запрос депутата ДЮСЕМБАЕВА Г.И. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У. 15

**Депутат М.С. ЖҰМАҒАЗИЕВТЫҢ Қазақстан Республикасының Премьер-
Министрі А.Ұ. Маминге депутаттық сауалы**

Депутатский запрос депутата ДЖУМАҒАЗИЕВА М.С. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У. 16

**Депутат Д.Ж. НӨКЕТАЕВАНЫҢ Қазақстан Республикасының Премьер-
Министрі А.Ұ. Маминге депутаттық сауалы**

Депутатский запрос депутата НУКЕТАЕВОЙ Д.Ж. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У. 18

**Депутат М.М. БОРТНИКТИҢ Қазақстан Республикасы Премьер-
Министрінің орынбасары Р.В. Склярға депутаттық сауалы**

Депутатский запрос депутата БОРТНИКА М.М. к Заместителю Премьер-Министра Республики Казахстан Скляру Р.В. 19

**Депутат В.В. ВОЛКОВТЫҢ Қазақстан Республикасының Премьер-
Министрі А.Ұ. Маминге депутаттық сауалы**

Депутатский запрос депутата ВОЛКОВА В.В. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У. 20

**Депутат Д.З. ӘДІЛБЕКОВТИҢ Қазақстан Республикасының Премьер-
Министрі А.Ұ. Маминге, Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің бірінші
орынбасары – Қазақстан Республикасының Қаржы министрі Ә.А. Смайыловқа
депутаттық сауалдары**

Депутатские запросы депутата АДИЛЬБЕКОВА Д.З. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У., Первому заместителю Премьер-Министра Республики Казахстан – Министру финансов Республики Казахстан Смаилову А.А. 21

Депутат Е.Р. МҰҚАЕВТЫҢ Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің бірінші орынбасары – Қазақстан Республикасының Қаржы министрі Ә.А. Смайыловқа депутаттық сауалы

Депутатский запрос депутата МУКАЕВА Е.Р. к Первому заместителю Премьер-Министра Республики Казахстан – Министру финансов Республики Казахстан Смаилову А.А. 23

Депутат А.Ж. ҚАПБАРОВАНЫҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі А.У. Маминге депутаттық сауалы

Депутатский запрос депутата КАПБАРОВОЙ А.Ж. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У. 24

Депутат Д.Ө. НҰРЖІГІТОВАНЫҢ Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі Н.Б. Ермекбаевқа депутаттық сауалы

Депутатский запрос депутата НУРЖИГИТОВОЙ Д.О. к Министру обороны Республики Казахстан Ермекбаеву Н.Б. 25

Депутат А.И. ЛУКИННИҢ Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрі Е.З. Тұрғымбаевқа депутаттық сауалы

Депутатский запрос депутата ЛУКИНА А.И. к Министру внутренних дел Республики Казахстан Тургумбаеву Е.З. 26

Депутат Л.Ж. СҮЛЕЙМЕННИҢ Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрі А.Қ. Аймағамбетовке, Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрі Е.А. Біртановқа депутаттық сауалы

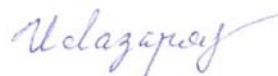
Депутатский запрос депутата СУЛЕЙМЕН Л.Ж. к Министру образования и науки Республики Казахстан Аймағамбетову А.Қ., Министру здравоохранения Республики Казахстан Биртанову Е.А. 27

ШЖҚ-дағы "Материалдық-техникалық қамтамасыз ету басқармасының инженерлік орталығы" РМК директоры

Стенографиялау қызметінің жетекші редакторы

А. Құсайынов

И. Шыныбаева